

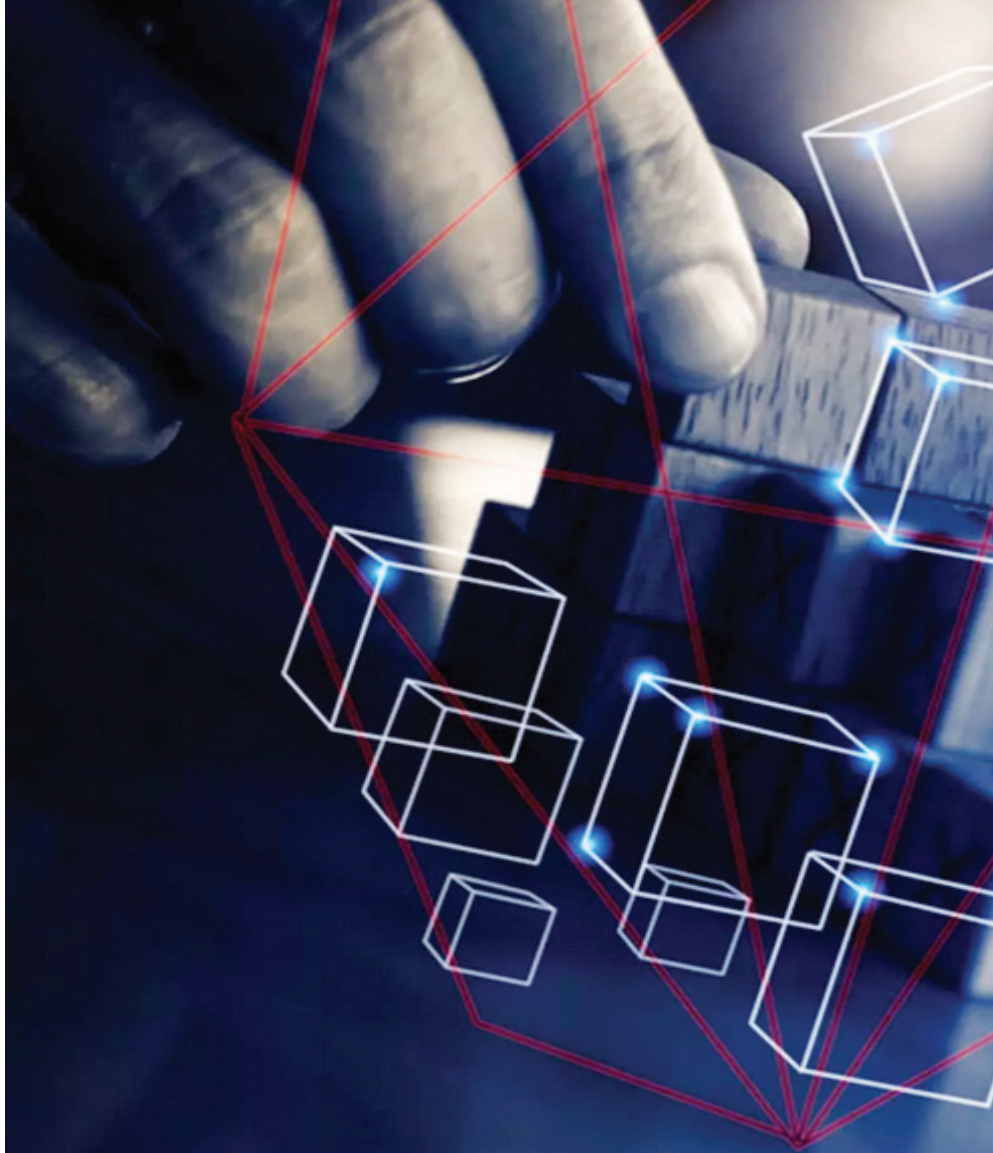
نحوه کار حسابرسی داخلی با کمیته حسابرسی

کمیته حسابرسی باید از عملکرد حسابرسی داخلی برای اطمینان از مدیریت ریسک، حاکمیت و سیستم‌های کنترل داخلی استفاده مؤثر کند.

حاکمیت شرکتی مؤثر: استانداردهای بین‌المللی حکمرانی را به‌عنوان «ترکیبی از فرایندها و ساختارهای اجرا شده توسط هیئت مدیره به‌منظور

حاکمیت شرکتی مؤثر
حسابرسی داخلی: ابزار حیاتی کمیته حسابرسی
بررسی کار حسابرسی داخلی

علیرضا قاسمی بالدرلو

شده است یا خیر. تنها تنظیم مقادیر مورد نظر برای برد کافی نیست. هیئت مدیره همچنین باید اطمینان حاصل کند که آنها توسط مدیریت، اطلاع‌رسانی می‌شوند، رفتارهای مورد نظر را تشویق می‌کنند و رفتارهای نامناسب را تأیید می‌کنند و باید ارزیابی کنند که آیا ارزش‌ها و رفتارهای مورد نظر، در همه سطوح، تعبیه شده‌اند یا خیر؟

در بسیاری از سازمان‌ها، کمیته‌های حسابرسی به نمایندگی از هیئت مدیره، وظیفه نظارت بر کیفیت کلیه فرایندهای فوق را بر عهده دارند. در واقع ایجاد کمیته حسابرسی، از الزامات آیین‌نامه حاکمیت شرکتی برای شرکت‌های پذیرفته شده در بورس عمومی براساس انطباق یا توضیح است. در سایر سازمان‌ها، هیئت مدیره و مدیران منفرد آن، برخی یا همه وظایف کمیته‌های هیئت مدیره، مانند کمیته حسابرسی یا کمیته ریسک را حفظ خواهند کرد.

حسابرسی داخلی: ابزار حیاتی کمیته حسابرسی

وظایف کمیته حسابرسی شامل بررسی کنترل‌های داخلی شرکت و بررسی سیستم‌های مدیریت و مدیریت ریسک شرکت، مگر اینکه به صراحت توسط کمیته ریسک جداگانه متشکل از مدیران مستقل یا توسط خود هیئت‌مدیره

مدیریت ریسک و کنترل داخلی شرکت را زیر نظر داشته باشند و حداقل سالیانه، اثربخشی آنها را بررسی کنند و در گزارش سالانه، آن بررسی را گزارش دهند.

فرهنگ، ارزش‌ها و اخلاق به‌طور فزاینده‌ای از ملاحظات مهم در اداره سازمان‌ها هستند. برای اولین بار، نسخه ۲۰۱۴ آیین‌نامه حاکمیت شرکتی، نقش کلیدی هیئت مدیره را در ایجاد فرهنگ، ارزش‌ها و اخلاقیات، برجسته می‌کند؛ از جمله فرهنگی که می‌خواهد تعبیه کند و اینکه آیا این امر محقق

اطلاع‌رسانی، هدایت، مدیریت و نظارت بر فعالیت‌های سازمان، در جهت دستیابی به اهداف تعریف می‌کند». براساس آیین‌نامه حاکمیت شرکتی سازمان‌های متبوع شورای گزارشگری مالی، هدف از حاکمیت شرکتی، تسهیل مدیریت مؤثر، کارآفرینانه و محتاطانه است که می‌تواند موفقیت بلندمدت شرکت را به ارمغان آورد. حاکمیت شرکتی قوی به فرایندهای قوی برای گزارش‌دهی، مدیریت ریسک و کنترل داخلی متکی است. براساس این آیین‌نامه، مدیران باید سیستم‌های

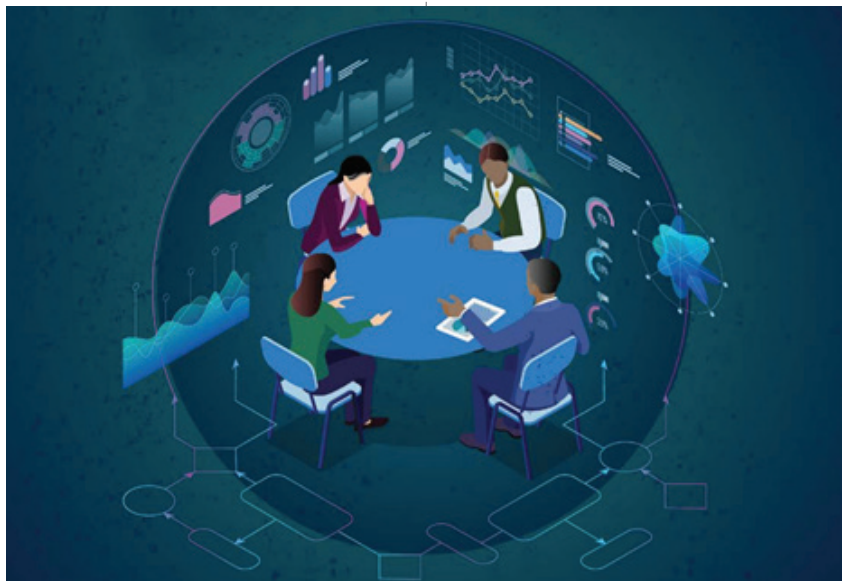
داخلی را با در نظر گرفتن نقش‌های تکمیلی عملکردهای حسابرسی داخلی و خارجی بررسی و تأیید می‌کند.

این تضمین می‌کند که حسابرسی داخلی، آزاد است تا مستقل و عینی کار کند؛ یعنی عاری از تأثیر کسانی که حسابرسی می‌شوند. این تضمین می‌کند که حسابرسی داخلی منابع لازم و دسترسی به اطلاعات را دارد تا بتواند وظایف خود را انجام دهد و مجهز است تا مطابق با استانداردهای حرفه‌ای مناسب برای حساب‌رسان داخلی (آیین‌نامه اخلاقی انجمن بین‌المللی حسابرسی داخلی و استانداردهای بین‌المللی برای عملکرد حرفه‌ای حسابرسی داخلی) عمل کند. کمیته همچنین انتصاب یا خاتمه انتصاب رئیس حسابرسی داخلی را تأیید می‌کند و رئیس آن باید نقش مستقیمی در تصمیم‌گیری‌های مربوط به ارزیابی و پاداش رئیس حسابرسی داخلی داشته باشد.

بررسی کار حسابرسی داخلی

کمیته حسابرسی در بررسی خود از کار حسابرسی داخلی:

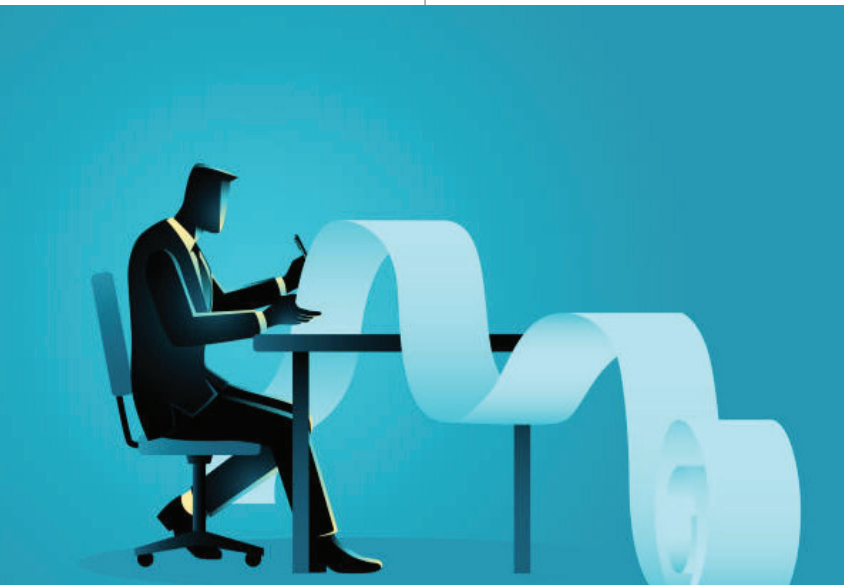
۱- اطمینان حاصل می‌کند که رئیس حسابرسی داخلی مستقیماً به رئیس هیئت مدیره و کمیته حسابرسی دسترسی دارد و به کمیته حسابرسی پاسخگو است.

حسابرسی داخلی وجود ندارد، کمیته حسابرسی باید سالانه بررسی کند که آیا نیازی به آن وجود دارد یا خیر و توصیه‌ای به هیئت مدیره ارائه دهد و دلایل عدم وجود چنین عملکردی باید در بخش مربوطه گزارش سالانه توضیح داده شود. کمیته حسابرسی وظایف حسابرسی

مورد بررسی قرار گیرد. برای انجام این کار، از مهارت‌ها و تخصص عملکرد حسابرسی داخلی استفاده می‌کند و با محدوده کار، اولویت‌ها و منابع خود موافقت می‌کند.

همچنین باید بر اثربخشی عملکرد حسابرسی داخلی سازمان نظارت و بررسی کند. در مواردی که عملکرد

۲- اطمینان حاصل می‌کند که حسابرسی داخلی به‌طور مناسب وظایف و منابع را در اختیار دارد و از اختیارات و جایگاه کافی برای اجرای مؤثر وظایف خود برخوردار است.

۳- برنامه کاری سالانه حسابرسی داخلی را بررسی و ارزیابی می‌کند

۴- گزارش دوره‌ای از نتایج کار حسابرسان داخلی را دریافت می‌کند (براساس برنامه‌ریزی سالیانه و سه ساله و پنج‌ساله)

۵- بررسی و نظارت بر پاسخگویی مدیریت به یافته‌ها و توصیه‌های حسابرس داخلی

۶- حداقل سالی یک بار بدون حضور مدیریت با رئیس حسابرسی داخلی ملاقات می‌کند.

کیفیت و اثربخشی حسابرسی داخلی و نقش آن را در زمینه کلی سیستم مدیریت ریسک شرکت نظارت و ارزیابی می‌کند. ■

علیرضا قاسمی بالدرلو: عضو انجمن حسابداران خبره، حسابرس داخلی و مدیریت ریسک خبره